Міністерство освіти і науки України LVI Всеукраїнська учнівська олімпіада з фізики, м. Херсон, 2019 Теоретичний тур, 8-й клас

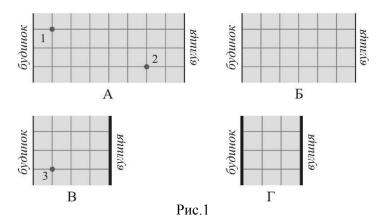
- 1. Посудину з водою температури t_1 =0°C внесли до великої кімнати з температурою повітря t_0 =22°C. За час τ_1 =15 хв температура води піднялася до t_2 =2°C. Якщо в таку саму посудину замість води покласти таку ж масу льоду при температурі t_1 =0°C, то він розтане за час τ_2 =10 годин. Користуючись цими даними, визначити питому теплоту плавлення льоду. Теплоємність посудини не враховувати.
- 2. Бабуся і дідусь у гірському селі вирішили поснідати на вершині гори. Бабуся вийшла о шостій ранку, а дідусь навздогін о пів на восьму. Швидкість бабусі 2 км/год, а дідуся 3 км/год. На якій висоті над селом дідусь наздожене бабусю? Вершина знаходиться на висоті 500 м над селом, а стежка піднімається на 100 м на кожний кілометр шляху. Разом з дідусем відправився у подорож пес. Він, не зупиняючись, бігає від дідуся до бабусі і назад, вгору зі швидкістю 8 км/год, а згори зі швидкістю 12 км/год. Яку відстань набігає пес до зустрічі своїх господарів і скільки кілокалорій витратить на кожен кілограм своєї маси, долаючи силу тяжіння? 1кал=4,2Дж.
- 3. Наповнений повітрям тонкостінний м'ячик, занурений у воду, спливає з постійною швидкістю V, а такий самий за розмірами суцільний гумовий м'ячик тоне зі швидкістю U. Куди і з якою швидкістю W вони рухатимуться у воді, якщо їх з'єднати ниткою? Силу опору води при русі в ній вважати пропорційною швидкостям руху, а силу Архімеда однаковою як у спокої, так і при русі.
- 4. Споруджуючи будинок, господар вирішив перевірити розрекламовані засоби теплоізоляції. Зовнішні цегляні стінки $A-\Gamma$ мають однакову площу, але різну товщину (рис.1). На стінці В тонкий додатковий теплоізолюючий шар нанесено тільки ззовні, а на стінці Γ ззовні та зсередини. У кількох точках всередині стін закладені датчики температури. Покази датчиків t_1 =19°C, t_2 =-6°C, t_3 =19°C. Вважайте, що всередині будинку температура всюди однакова, всі температури незмінні протягом тривалого часу. 1) Порівняйте втрати тепла через стінки Б і Γ . 2) У скільки разів додаткові теплоізолюючі шари зменшують теплові втрати через стінку Γ за даних температурних умов? 3) Визначте температури на межах стінки Γ . 4) Коли температура на вулиці піднялася до 0°C, потужність системи опалення зменшили на 45%. Які тепер температури в будинку та на зовнішній поверхні цегляної стінки Γ ?
- 5. На рис.2 показано посудину, виготовлену з тонкостінних трубок з площею поперечного перерізу 0,2 см². Розміри відрізків трубок a=20 см, b=60 см (це рівень води в посудині), c=30 см, d=f=15 см. До лівого вертикального коліна потроху наливають гас, він не змішується з водою. Густини води та гасу дорівнюють відповідно 1 і 0,8 г/см³. У правому вертикальному коліні посудини плавають дві маленькі кульки густиною ρ_1 =0,5 г/см³ і ρ_2 =0,9 г/см³. Побудуйте графіки залежності висот h_1 , h_2 цих кульок над дном посудини від об'єму V налитого гасу.

Задачі запропонували Р.В.Мартинюк (1), О.Ю.Орлянський (2), В.П.Сохацький (3), І.М.Гельфгат (4-5).

Министерство образования и науки Украины LVI Всеукраинская ученическая олимпиада по физике, г. Херсон, 2019 Теоретический тур, 8-й класс

- 1. Сосуд с водой температуры t_1 =0°C внесли в большую комнату с температурой воздуха t_0 =22°C. Через время τ_1 =15 мин температура воды поднялась до t_2 =2°C. Если в такой же сосуд вместо воды положить такую же массу льда при температуре t_1 =0°C, то он растает за время τ_2 =10 часов. Используя эти данные, определить удельную теплоту плавления льда.
- 2. Бабушка и дедушка в горном селе решили позавтракать на вершине горы. Бабушка вышла в шесть утра, а дедушка вдогонку в полвосьмого. Скорость бабушки 2 км/час, а дедушки 3 км/час. На какой высоте над селом дедушка догонит бабушку? Вершина находится на высоте 500 м над селом, а тропа поднимается на 100 м на каждый километр пути. Вместе с дедушкой отправился в путь пес. Он, не останавливаясь, бегает от дедушки к бабушке и назад, вверх со скоростью 8 км/час, а сверху со скоростью 12 км/час. Какое расстояние пробежит пес до встречи своих хозяев и сколько килокалорий потратит на каждый килограмм своей массы, преодолевая силу тяжести? 1кал=4,2 Дж
- 3. Наполненный воздухом тонкостенный мячик, погруженный в воду, всплывает с постоянной скоростью V, а такой же по размерам сплошной резиновый мячик тонет со скоростью U. Куда и с какой скоростью W они будут двигаться в воде, если их соединить нитью? Силу сопротивления воды при движении в ней считать пропорциональной скоростям, а силу Архимеда одинаковой как в покое, так и при движении.
- 4. Строя дом, хозяин решил проверить разрекламированные способы теплоизоляции. Внешние кирпичные стены $A-\Gamma$ имеют одинаковую площадь, но разную толщину. На стене B тонкий дополнительный теплоизолирующий слой нанесен только снаружи, а на стене Γ снаружи и изнутри (рис.1). В нескольких точках внутри стен заложены датчики температуры. Показания датчиков t_1 =19°C, t_2 =-6°C, t_3 =19°C. Считайте, что внутри дома температура всюду одинакова, все температуры неизменны в течение длительного времени. 1) Сравните потери тепла через стены Б и Γ . 2) Во сколько раз дополнительные теплоизолирующие слои уменьшают тепловые потери через стену Γ при данных температурных условиях? 3) Определите температуры на границе стены Γ . 4) Когда температура на улице поднялась до 0°C, мощность системы отопления уменьшили на 45%. Каковы теперь температуры в доме и на внешней поверхности кирпичной стены Γ ?
- 5. На рис.2 показан сосуд, изготовленный из тонкостенных трубок с площадью поперечного сечения $0.2~{\rm cm}^2$. Размеры отрезков трубок a=20 см, b=60 см (это уровень воды в сосуде), c=30 см, d=f=15 см. В левое вертикальное колено понемногу наливают керосин, он не смешивается с водой. Плотности воды и керосина равны соответственно 1 и $0.8~{\rm r/cm}^3$. В правом вертикальном колене сосуда плавают два маленьких шарика плотностью ρ_1 = $0.5~{\rm r/cm}^3$ і ρ_2 = $0.9~{\rm r/cm}^3$. Постройте графики зависимости высот h_1 , h_2 этих шариков над дном сосуда от объема V налитого керосина.

Задачи предложили Р.В.Мартинюк (1), О.Ю.Орлянский (2), В.П.Сохацкий (3), И.М.Гельфгат (4-5).

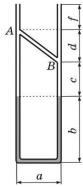

Рис. 2